

ASIAANTUNTIJALAUSETUNTO

10.3.2021

VN/589/2021

VN/589/2021-MMM-7

Maa- ja metsätalousvaliokunta perjantai 12.3.2021 klo 9.00/ VNS 7/2020 vp; Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

- Maa- ja metsätalousministeriö yhtyy valtioneuvoston EU-selontekoon. Keskeinen asia Suomen EU-politiikassa tällä hetkellä maa- ja metsätalousministeriön näkökulmasta on **Vihreän kehityksen ohjelma**, johon liittyy merkittäviä sektorikohtaisia tavoitteita. Vihreän kehityksen ohjelma on läsnä lähes kaikessa ministeriön hallinnonalan EU-hankkeissa.
- Viime vuonna komissio antoi **Pelloilta pöytään strategian ja biodiversiteettistrategian**. Näihin molempiin Vihreän kehityksen ohjelman keskeisiin strategioihin liittyy monia sektorikohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Aloitteet rytmittävät tulevien vuosien EU-vaikuttamista aina vuoteen 2023/2024 asti.
- Monet Vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet konkretisoituvat uuden **yhteisen maatalouspolitiikan eli CAP:n strategiasuunnitelman valmistelun yhteydessä**. Komissio antoi joulukuussa suositukset siitä, miten vihreän kehityksen ohjelma tulisi ottaa huomioon. Siitä toimitettiin eduskuntaan E-kirje ja kuten kirjeessä todetaan, ministeriö on komission kanssa pitkälle samoilla linjoilla. CAP-strategiasuunnitelmaan on suunnitteilla komission suositusten kaltaisia toimenpiteitä.
- **Luonnon monimuotoisuudessa** meidän tulee päästä vuoteen 2030 mennessä uudelle uralle, kuten mainitaan jo EU:n biodiversiteettistrategiassakin. Maa- ja metsätalousministeriö näkee, että monimuotoisuuden säilyminen turvaa myös tähän perustuvat elinkeinot, kuten kestävä maa- ja metsätalouden. Monimuotoisuus onkin maa- ja metsätalousministeriössä läsnä lähes kaikessa toiminnassa.
- Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö ovatkin yhdessä aloittaneet biodiversiteettistrategiaan liittyen selvityksen, jonka toteuttaa LUKE ja SYKE. Siinä kartoitetaan Suomen lähtötilanne ja valmistellaan skenaarioita biodiversiteettistrategian tavoitteiden toimeenpanon vaikutuksista päätöksenteon tueksi.
- EU-selonteossa keskeisessä roolissa ovat myös metsät. **Metsät** ovat keskeisiä luonnon monimuotoisuuden kannalta sekä ilmastonmuutosta hillitseviä hiilinieluja ja -varastoja. Maa- ja metsätalousministeriö haluaa painottaa metsien merkitystä talouden ja työllisyyden kannalta. Metsät tarjoavat merkittävimmän luonnonvaramme puun, jolla voimme korvata myös fossiilisia materiaaleja. Metsäpolitiikan tulee pysyä jatkossakin EU:ssa **kansallisen päätäntävällän piirissä**, jotta olosuhteemme ja metsätaloustalomme tulevat oikein huomioiduiksi.
- **EU:n metsästrategian**, jota komissio parhaillaan valmistelee, tulee olla tasapainoinen, kestävyys kaikkien ulottuvuuksien ja metsien monikäytön huomioiva strategia, joka parantaa metsiin liittyvien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

- Pidemmällä aikavälillä **maankäyttösektorin merkitys** ilmastotavoitteiden saavuttamisessa kasvaa. Maa- ja metsätalous ovat ainoat elinkeinot, jotka aktiivisesti sitovat hiiltä koko ajan. Ne ovatkin siten keskeisessä asemassa, kun tavoitellaan maankäyttösektorin nielun ylläpitoa ja kasvua. Uudessa maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsiä koskevassa LULUCF-asetuksessa, josta odotetaan esitystä tulevana kesänä, **tulisi kannustaa varastojen ja nielujen ylläpitoon ja vahvistamiseen sekä niiden kestäväan käyttöön. Maankäyttösektorin ja erityisesti metsien hiilinieluja ja varastoja tulisi voida hyödyntää ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi kansallisesti nykyistä joustavammin.** On erittäin tärkeää, että maankäyttösektorin hiilinielut ja varastot otetaan todenmukaisesti huomioon ilmastolaskelmissa tulevaisuudessa. Ei tule luoda tilannetta, jossa jokin maa voi hyötyä Suomen metsänieluista ja jättää niiden avulla omia päästövähennyksiään tekemättä.
- **Ruuantuotannon jatkuminen koko EU:n alueella on ollut Suomelle keskeinen tavoite** koko EU-jäsenyyden ajan ja on sitä edelleen. Koronakriisi on entisestään korostanut asian merkitystä ja osoittanut sektorin kriisinsietokykyä.
- Jatkossakin tarvitaan sellaista yhteistä **maatalouspolitiikkaa**, joka huomioi viljelijöiden toimeentulon, jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet ja erityispiirteet, turvallisten ja terveellisten elintarvikkeiden saatavuuden kuluttajille, luonnon monimuotoisuuden ja ruuantuotannon ilmastokestävyyden sekä eläinten hyvinvoinnin. Tavoitteita on lukuisia ja niitä joudutaan tasapainottamaan keskenään, mutta ne kuvastavat hyvin nykyisiä politiikan moninaisia haasteita joihin toimenpiteillä joudutaan vastaamaan. Tätä tasapainotusta tehdään uudessa CAP:n strategiasuunnitelmassa.
- EU:ssa ollaan vähitellen siirtymässä perinteisestä maataloustuotantoon ja markkinoihin keskittyvästä politiikasta kohti **laajempaa ja kokonaisvaltaisempaa koko ketjun kattavaa ruokapolitiikkaa**. Pellolta pöytään –strategia on hyvä osoitus tästä. Tässä tulee ottaa tasapainoisesti huomioon näkökulmat, jotka liittyvät niin ruoantuottajien tulotasoon kuin asemaan elintarvikeketjussa, ympäristö- ja ilmastokysymyksiin, ruoan turvallisuus- ja terveellisyysnäkökohtiin sekä eläinten hyvinvointiin. Kuluttaja vaatii entistä läpinäkyvämpää toimintaa ruokaketjussa ja kestävällä tavalla tuotettua ruokaa lautaselleen.
- Ennakoiva **EU-vaikuttaminen** ja hyvin toimiva kansallinen asioiden valmistelu yhteistyössä Valtioneuvoston ja Eduskunnan välillä on suomalaisen EU-politiikan perusta.
- Selonteon lopussa otetaan esille koko EU-politiikan kannalta pieni yksityiskohta mutta se on tärkeä: suomalaisia asiantuntijoita **tarvitaan töihin EU:n toimieliimiin**. Ne ovat todella tärkeitä paikkoja vaikuttaa ja pitää yllä suomalaistakin näkökulmaa asioita valmisteltaessa ja päätettäessä.

Liitteet

-
- MMM RO EU-koordinaatio ja kansainväliset asiat, Sanna-Helena Fallenius
- MMM LVO Metsä- ja bioenergiayksikkö, Elina Warsta